

مذاکرات روز یکشنبه سیم جمادی الثانی دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز شنبه ۲ را آقا سید محمد تقی قرائت کردند.
پس از آن شروع شد. بقرائت قوانین مطبوعات پس از اتمام آن.

مرتضی قلیخان - در قانون اساسی فصل آزادی انطباعات هنوز تصویب نشده بهتر آن است که آن ماده تصویب شود تا تکلیف اصلاح این قانون معلوم گردد.

رئیس - بعکس است اول باید مجازات معین شود بعد از آن آن فصل بگذرد.

آقا سید حسن تقی زاده - گمان بنده این است آن ترتیبی که آقای میرزا مرتضی قلیخان اظهار داشتند صحیح است در قانون اساسی ماده که راجع به مطبوعات نوشته شده در آن خیلی گفتگوها شد و گفتند تا قوانین مجازات معین نشود نمیتوان تصدیق کرد ولی این ترتیب مخالف است با آن ماده که در آنجا نوشته شده زیرا که اختیار آزادی در اینجا راجع بوزارت علوم شده.

وزیر علوم - اینجا آزادی فقط نظر روزنامه و لوایح است و در کتب فقط همینقدر اشاره شده است که باید ملاحظه شود.

آقا سید حسن تقی زاده - در آن ماده در کمیسیون خیلی گفتگو شد همان عباراتی که نوشته شده مخالف با این قانون است و باید در اینجا فقط مجازات معین شود و آن عبارت قانونی بعالم خود باقی باشد.

آقا میرزا محسن - شما آنروز در خصوص کتب گفته بودید که باید ملاحظه شود.

آقا سید حسن تقی زاده - بنده فقط در کتب مذهبی است گفتیم باید بنظر وزارت معارف برسد نه مطلقاً.

وزیر علوم - آزادی و عدم آزادی مطبوعات خیلی اسباب شبهه شده است بجهت مردم اگر با من باشد من هیچوقت صلاح نمیدانم چند حکایت در آستان که اول کتاب اخلاقی است درج شود اینجا نوشته شد هرگاه در روزنامه ما الفاظ قبیحه نوشته شود مجازات داده میشود همچنین در کتب خیلی وقت باید کرد که خلاف مذهب نباشد و حال خیلی از کتب در اینجا چاپ شده و مردم هیچ در فکر نیستند مثلاً گفتیم لغو نوشته نشود چه لغوی بدتر از دیوان یقنا است یا اینکه منافی با مذهب نباشد مثلاً ستان السیاحه در طهران چاپ شده تمام مذاهب باطله در آنجا نوشته شده است.

حاج سید نصر الله - آنها که نقل قول است ولی ما از طفولیت مبتلا بودیم از قبیل کتاب حسن و حسین که مخالف با عقیده مذهبی ما است و تفسیر که عقیده اشاعره را اشاعه داده ولی حالا بعضی مجازات همه آنها رفع خواهد شد.

وزیر علوم - حکم این لایحه قانونی ملاحظه شود بعقیده بنده عیبی نداشته باشد که مفتش برای کتب باشد.

حاج سید نصر الله - ای دوایم انشاء الله بعد از این نه از روزنامهجات و نه اعلانات خلائی بموجب این قانون مجازات صادر شود و نه نواقص هم رفع گردد و حال

آنکه در سابق مامفتش داشتیم به هم قسم بلیه مبتلا بودیم ولی حالا مبتلا نفعوا هم بود و بی مفتش اصلاح خواهد شد.

آقا سید حسن تقی زاده - در کتابها اگر دقت شود و همچنین در روزنامه ما چنانچه یک کتاب مقابل شاهنامه شاید یک خطری خلاف قانون باشد در اینصورت باید زحمت بکشند ازاله تا بآخر به بینند و این طول مدت لازم دارد پس همان تابع مجازات قانونی باشد ولی در کتب مذهبی طوری انجمن قرار بدهند که قبل از وقت ملاحظه شود آن انجمن هم از علما باشند که اهل خبره و بصیرت باشند و کتب مذهبی را بکلی از آن ترتیب خارج کنید و فصلی ملحقه بنویسید.

آقا سید محمد جعفر - کتب خال را افراد جلیه دارد که محتاج به تحقیق نیست و ممنوع است و یک افراد خفیه دارد و البته باید تحقیق شده و بطبع برسد مثل کتب عارف اورا باید اهل خیره ببینند اگر صلاح بود طبع شود و الا فلا.

حاج سید عبدالرحمن شهشالی - تحقیقی که آقای تقی زاده کردند تمام است.

رئیس - ایضا باید تصفیه اش در کمیسیون بشود.

آقا سید حسن تقی زاده - خوب است چاپ شود.

رئیس - پس از فی الجمله ملاحظه در کمیسیون چاپ میشود پس چند فصلی از نظامنامه حکام قرائت شد.
آقا سید محمد تقی - تلگرافی است از قصر از طرف حجج اسلام ایات الله علی الانام آقای حاج میرزا حسین حاج میرزا خلیل و آقای اخوند ملا کاظم خراسانی و آقای آقا شیخ عبدالله مازندرانی متعاضد المسلمین بطول بمقام مجلس رسیده این است که قرائت میشود قرائت شد.

(صورت تلگراف)

از قصر طهران مجلس محترم شورای ملی رفع الله قواعد تلگراف موش انجمن شریف واصل واز مخالفت مخالفین با مجلس محترم ملی اسلامی خواطر قاطبه اهل اسلام لغول گشته عموم اهل علم و کافه متعلمین شریعت مطهره حضرت ختمی مرتبت صلی الله علیه و آله وسلم را در اعلام میدارد که خداوند متعال گواه است ما باید در فرضی جز تقویت اسلام و حفظ دماء مسلمین و اصلاح اورد عامه ندرایم علیهذا مجلس که تاسیس آن برای رفع ظلم و افغانه مظلوم و افغانه مملووف و امر بمعرف و نهی از متکرر و تقویت ملت و دولت و ترقیه حال رعیت و حفظ یتیمه اسلام است قطماً و علاوه بر مأموراً راجع بلکه واجب است و مخالف و مماندانو مخالف شرع انور و معجادل با صاحب شریعت است رجاء و اتق که تا کنون انشاء الله تعالی کسی مخالفت نکرده و نخواهد کرد و هرگاه برخلاف این مضمون کتباً و تلگرافاً نسبت بماداده شود کذب محض و احضار اصلاح ندیدیم. مهمات را اطلاع دهید.

العقیر نجل حاجی میرزا خلیل العقیر عبدالله المازندرانی الاحقر محمد کاظم الخراسانی.

آقا سید محمد تقی - عموم اعضای محترم کمال تشکر را از این مساعدت حجج اسلام ادام الله ظلالهم که مبنی بر ترویج شریعت حضرت خیر الانام علیه صلوات الله الملك اللام و حفظ یتیمه اسلام است داشته و دارند و استقامه توفیق تأیید آن وجودات محترم را از درگاه حضرت احدیت مسئلت

می نمایم عموم و کلاشکر این بلیه مراسم از حد اسلام کمال تشکر گزاری و دعا گوئی را اظهار داشته است.

مذاکرات روز شنبه

جمادی الثانی دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز یکشنبه ۳ آقا سید محمد تقی قرائت کردند.

آقا ملا حسن وارث - بعضی لایحه های چاپی و ژلاتینی انتشار داده اند و خیلی تمجید و تعریف از بعضی و کلا کرده اند و نوشته اند که بجماله بواسطه این و کلا آزادی بما داده شد و غرضشان از این آزادی آزادی مذهب است مقصود اینگونه اشخاص معلوم است بنده هم بعضی هارا میشناسم.

وکیل الرعایا - این شخص پنجهزار تومان گرفته هزار تومان نقد و باقی بقسط اگر بخواهم بگویم همه خواهد شناخت ولی شاید ترک کند اگر ترک نکرد خواهم گفتم.

حاج سید نصر الله - این مذاکرات که در فلان روزنامه مهمل می نویسند با لایحه منتشر نمیدانند و بطی بمجلس مقدس ندارند.

آقا سید محمد تقی - فرض آقا ملا حسن وارث این است که پاره نسبت ها بعضی از وکلا دادمانند در صورتی که چیزی خلاف تقویت شرع انور از آنها صادر نشده است.

احسن اللوله - بر آقایان اشتباه نشود که از آب دهان سگ دریا نجس نخواهد شد مذهبی که بی کلاجه باطل با حق بشود مذهب نیست خیالات این اشخاص معلوم است.

حاج امام جمعه - همه خیالمان این بود که بدبختی تم ام شده و خوشبختی پیش آمده ولی میبینیم روز بروز بدتر شده است ما پادشاه را نمیگوییم هر بان نیست ولی در فکر هم نیست اماوزرا هم که هیچ در فکر نیستند مام فقط هر چند روز یک مرتبه میآیم و نطق خود را تقریر میکنیم بخدا قسم مملکت از دست رفت اگر در دوره ما مملکت از دست

برود ما تا قیامت مورد طعن و لعن خواهیم بود مجلس بتکلیف خود رفتار نمیکند تکلیف مجلس دادن دستور العمل ها است تا کنون چه کردند و وزرای ما هیچ در فکر نیستند این تلگراف را ملاحظه کردید چه باید کرد از اینکه هر چند روز یکمرتبه مجلسی مذاکره کنیم چه فایده عاید میشود دشمن های خارجی هیچ داخلی بدتر است از این ژلاتین و لایحه ما که کردن چه فایده دارد من آشکارا میگویم آن اشخاص میخواهند باصل دین تیشه بزنند.

وکیل التجار - در مسئله ژلاتین مکرر عرض کردم که این مسئله ایست که هر کس یکمرتبه دارد شب یکچیزی نوشته منتشر نمیداند.

حاج امام جمعه - خدا شاهد است این اشخاص که اینگونه چیز هارا نوشته منتشر می نمایند چه در روزنامه و چه ژلاتین غیر از یاد دادن مملکت و بر هزندن مجلس هیچ مقصودی ندارند.

وزیر عدلیه - اینکه فرمودید وزراء همرا نیستند اگر ساکت باشم تصدیق خواهد بود من از روزی که متصدی اینکار شده ام تمام هم خود را صرف اینشغال داشته ام که رضامندی عموم ملت را فراهم آورم.

حاج امام جمعه - میخواهم معاجه کنم.